

Saksframlegg

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
018/26	Eldrerådet	19.03.2026
024/26	Råd for personer med funksjonsnedsettelse	19.03.2026
020/26	Ungdomsrådet	23.03.2026
047/26	Hovedutvalg for miljø- og plansaker	25.03.2026
046/26	Formannskapet	14.04.2026
	Kommunestyret	

Bypakke Sandefjord - Handlingsplan 2026-2030**Kommunedirektørens innstilling:**

1. Forslaget til handlingsplan for Bypakke Sandefjord 2026-2030, som fremlagt av bypakkas styringsgruppe, vedtas.
2. Ved neste rullering skal planen strammes inn, med tydeligere samsvar mellom ambisjonsnivå og faktisk tilgjengelig finansiering fra kommune, fylkeskommune, statlige og eksterne aktører. Det skal foretas en klarere politisk prioritering av et begrenset antall tiltak, og hvert tiltak skal ha tydelig økonomisk forankring og realistisk risikovurdering før videre oppfølging.
3. Arbeidet med å oppdatere og revidere kommunedelplanen for mobilitet settes i gang i løpet av handlingsplanperioden.

Eldrerådet behandlet saken 19.03.2026:**Møtebehandling:**

Eldrerådet sluttet seg enstemmig til kommunedirektørens innstilling, med 8 stemmer. Kjersti Harnes var ikke til stede under møtebehandlingen.

R-ER- 018/26 Vedtak:

Eldrerådets uttalelse:

Eldrerådet slutter seg enstemmig til kommunedirektørens innstilling.

Råd for personer med funksjonsnedsettelse behandlet saken 19.03.2026:**Møtebehandling:**

Rådet sluttet seg til kommunedirektørens innstilling med 7 mot 1 stemme. Mindretallet besto av Synnøve Hansen, ORG.

R-RPF- 024/26 Vedtak:

RPF's uttalelse:

Rådet slutter seg til kommunedirektørens innstilling.

Ungdomsrådet behandlet saken 23.03.2026:

Møtebehandling:

Tilleggsuttalelse, foreslått av Kasper Baltzersen Berg, UNG

Vi i ungdomsrådet støtter kommunedirektørens innstilling og understreker viktigheten med et godt kollektivtransport-, sykkel- og gangveis tilbud, tilbud som er ekstra aktuelle for ungdom. Vi setter pris på fokuset på nødvendig innstramming og tydelighet i innstillingen.

Votering:

Ungdomsrådet slutter seg enstemmig til kommunedirektørens innstilling.

Det ble votert over forslag fremmet av Berg. Forslaget ble enstemmig vedtatt.

R-UR- 020/26 Vedtak:

Ungdomsrådets uttalelse:

Ungdomsrådet slutter seg til kommunedirektørens innstilling med tilleggsuttalelse:

Vi i ungdomsrådet støtter kommunedirektørens innstilling og understreker viktigheten med et godt kollektivtransport-, sykkel- og gangveis tilbud, tilbud som er ekstra aktuelle for ungdom. Vi setter pris på fokuset på nødvendig innstramming og tydelighet i innstillingen.

Hovedutvalg for miljø- og plansaker behandlet saken 25.03.2026:

Møtebehandling:

Kommunedirektørens innstilling ble enstemmig vedtatt.

H-MP- 047/26 Vedtak:

Hovedutvalg for miljø- og plansaker anbefaler at formannskapet legger saken frem for kommunestyret med følgende innstilling:

1. Forslaget til handlingsplan for Bypakke Sandefjord 2026-2030, som fremlagt av bypakkas styringsgruppe, vedtas.
2. Ved neste rullering skal planen strammes inn, med tydeligere samsvar mellom ambisjonsnivå og faktisk tilgjengelig finansiering fra kommune, fylkeskommune, statlige og eksterne aktører. Det skal foretas en klarere politisk prioritering av et begrenset antall tiltak, og hvert tiltak skal ha tydelig økonomisk forankring og realistisk risikovurdering før videre oppfølging.
3. Arbeidet med å oppdatere og revidere kommunedelplanen for mobilitet settes i gang i løpet av handlingsplanperioden.

SAKSUTREDNING

Behandling:

Saken legges frem for ER, RPF og UR som gir sin uttalelse til saken. Saken legges frem for hovedutvalget for miljø- og plansaker, som gir sin uttalelse til formannskapet. Formannskapet behandler saken og innstiller til kommunestyret, som fatter endelig vedtak.

Bakgrunn:

Kommunestyret vedtok i sak 091/24 å sette av 200 mill. kr av salgssummen fra Sandefjord Bredbånd AS i et mobilitetsfond for å styrke tilbudet til myke trafikanter, forbedre kollektivløsninger i samarbeid med fylkeskommunen, samt til et sentrumsnært parkeringshus/garasje. Fondet tilføres ikke renter og er derfor å anse som en engangsbevilgning som skal benyttes til å gjennomføre tiltak innenfor en begrenset tidsperiode.

I sak 017/25, datert 10.04.2025, vedtok kommunestyret at:

- 1. Bruken av de 200. mill. kr som er avsatt til mobilitetstiltak, ihht. vedtak i sak KST-091/24, skal utredes av bypakkeorganisasjonen i arbeidet med en handlingsplan.*
- 2. Forslag til handlingsplan for Bypakke Sandefjord legges frem for politisk behandling. [...]*

I løpet av 2025 ble forslaget til handlingsplan utarbeidet og behandlet i bypakkeorganisasjonen. Det administrative rådet la saken frem for styringsgruppa i møte den 06.02.26 (sak 06/26). Styringsgruppa fattet følgende vedtak:

- 1. Styringsgruppa støtter administrasjonens forslag til handlingsplan for Bypakke Sandefjord 2026 – 2030.*
- 2. Styringsgruppa anbefaler at forslaget til handlingsplan legges frem for politisk behandling.*
- 3. Ved neste rullering av handlingsplanen for Bypakke Sandefjord skal planen strammes inn, med tydeligere samsvar mellom ambisjonsnivå og faktisk tilgjengelig finansiering fra kommune, fylkeskommune, statlige og eksterne aktører. Det skal foretas en klarere politisk prioritering av et begrenset antall tiltak, og hvert tiltak skal ha tydelig økonomisk forankring og realistisk risikovurdering før videre oppfølging.*

På bakgrunn av dette legges saken nå frem for politisk behandling.

Saksopplysninger:

Forslag til handlingsplan for Bypakke Sandefjord 2026-2030 er presentert i vedlegg 1. Arbeidet med handlingsplanen startet opp med et heldagsseminar i februar 2025 med deltagere fra alle parter i bypakka, både administrasjon og politikk. Resultatet av seminaret var innspill til hva bypakka kan bidra med til byen og innbyggerne på lang sikt, hvilke tiltak som kan settes i gang på kort sikt og innspill til konkrete prosjekter og ideer.

Det videre arbeidet gikk ut på å lage en oversikt over alle mobilitetstiltak i Sandefjord som er foreslått gjennom ulike innspills- og planprosesser. Blant planene som ble gjennomgått er kommunedelplan for mobilitet, kommuneplanens arealdel, trafiksikkerhetsplanen, gatebruksplan og parkeringsstrategi og handlingsprogrammet for fylkesveinettet. Resultatet er en tiltaksoversikt som teller 123 store og små tiltak (se vedlegg 2).

Det er gjennomført grove kostnadsvurderinger for alle tiltakene basert på erfaringstall. De aller fleste tiltakene i lista er ikke detaljprosjektet. Enkelte tiltak er regulert, mens andre kun er vist som punkter/linjer på kart. Nøyaktigheten på kostnadsanslaget blir deretter, og tallene er heftet med stor usikkerhet. Det må også tas i betraktning at dette er vurderinger gjort etter dagens kostnadsnivå (2025-kr).

Behovet overstiger i høy grad tilgjengelige midler. Anslått kostnad for de 123 tiltakene er ca. 4,2 mrd. kr. Det er satt av ca. 140 mill. på de ordinære budsjettene i kommunen og fylkeskommunen til tiltak på lista. Ny riksvei til Torp (600 mill.) er vedtatt finansiert ved bruk av bompenger. Øvrige tiltak mangler finansiering, det vil si at tiltak til ca. 3,3 mrd. kr. er ufinansiert.

I handlingsplanen 2026-2030 foreslås tiltak innenfor drift og vedlikehold, kommunikasjon, fysiske tiltak og planer og utredninger. Bypakke Sandefjord har begrensede ressurser og vil derfor, i første fase, konsentrere seg om tiltak for å redusere transportbehovet, påvirke valg av transportmiddel, utnytte eksisterende infrastruktur bedre og mindre tiltak som kan bidra til å skape sammenhengende løsninger. Større og mer omfattende mobilitetstiltak vil kreve ytterligere finansiering, og må derfor skyves til fase 2. Enkelte av de større prosjektene

foreslås likevel utredet videre i fase 1, for eksempel ny Preståstunell og ombygging av Kilgata til miljøgate/kollektivgate.

For å kunne prioritere blant de mange tiltakene som er listet opp i vedlegg 2 er det definert fire vurderingskriterier. Kriteriene bygger på bypakkas mål, prioriteringer og innsatsområder. Vurderingskriteriene er:

- Tiltak som ligger langs de prioriterte hovedstrekningene i byen/tettstedene
- Tiltak som bidrar til sammenhengende gs-nett (tetter missing links)
- Tiltak som gir økt fremkommelighet, synlighet og tilgjengelighet for kollektivtrafikken
- Tiltak som bidrar til økt trygghet og trivsel for myke trafikanter i byen og tettstedene.

Tabell 4 i handlingsplanen viser foreslått prosjektportefølje for fase 1 av bypakka. Prosjektene i porteføljen ligger utelukkende langs kommunale veier. Dette kommer av at det kun er kommunen som foreløpig har satt av midler til gjennomføring av fysiske tiltak i bypakka. Det betyr ikke at tiltak langs øvrige veier ikke oppfyller kriteriene. Det er listet opp tiltak langs fylkesveinettet som basert på kriteriene bør prioriteres i fase 1. Det foreslås å benytte midler fra mobilitetsfondet til å starte planleggingen av disse (tekniske forprosjekter), mens selve gjennomføringen av tiltakene må bekostes av veieier (VFK). Bypakka ønsker å spille inn disse prosjektene ved neste rullering av investeringsprogrammet for fylkesveier (tidligere kalt handlingsprogram for fylkesveinettet). Sandefjord kommunes innspill til investeringsprogrammet vil behandles politisk som tidligere.

Kommunedirektørens vurdering:

Kommunedirektøren er tilfreds med at det nå foreligger et forslag til handlingsplan for Bypakke Sandefjord som viser hvordan mobilitetsfondet best kan benyttes for å bidra til å nå de overordnede målsetningene. Handlingsplanen prioriterer tiltak for å styrke tilbudet for gående, syklende og kollektivreisende, noe som kan gi innbyggerne i Sandefjord tryggere og mer effektive alternativer til å bruke bil. Det er også positivt at flere tiltak som har vært planlagt over flere år, som Thor Dahls gate etappe 2 og fortau langs Sverdstadveien, foreslås gjennomført innenfor handlingsplanperioden. Det påpekes at listen over prioriterte tiltak for bypakka ble laget før saken om Thor Dahls gate etappe 2 og oppfølging av verbalpunktet i HØP ble skrevet. Det vises derfor til den egne saken, som legges frem til behandling samtidig, for flere vurderinger. Kommunedirektøren vurderer samlet at forslaget fra bypakkeorganisasjonen er godt faglig begrunnet og mener at prioriteringene fremstår fornuftige basert på de midlene som er tilgjengelige.

Kommunedirektøren merker seg imidlertid at det er et stort sprik mellom behovet for tiltak langs veinettet i ulike planer og de midlene som er tilgjengelige. Det er også stor usikkerhet knyttet til om de tiltakene som foreslås er nok for å nærme seg de overordnede målene i mobilitetsplanen. Forskning peker på at tiltak for kollektivtransport, gåing og sykling må kombineres med bilrestriktive tiltak for å nå nullvekstmålet. Kommunedirektøren vurderer at det kan være aktuelt å sette i gang med en oppdatering av kommunedelplanen for mobilitet i løpet av handlingsplanperioden med hensikt å få til bedre samsvar mellom ambisjonsnivå og virkemidler for transportpolitikken i Sandefjord.

Handlingsplanen omfatter tiltak som gjelder både drift- og investeringstiltak. Mobilitetsfondet er et kapitalfond og skal i utgangspunktet disponeres til finansiering av investeringstiltak. Driftstiltak kan likevel finansieres ved at mobilitetsfondet finansierer andre investeringer og at finansiering av investeringer fra driftsbudsjettet reduseres tilsvarende. Slik handlingsprogrammet er utarbeidet, vil driftstiltakene ha en begrenset varighet på inntil 5 år. Fra år 6 vil kvaliteten bli redusert i forhold til foregående år når finansieringen fra mobilitetsfondet opphører. Kommunedirektøren vil derfor se på om det er hensiktsmessig å vurdere driftstiltakene på nytt ved i neste rullering av handlingsplanen, og i fremtidige rammesaker og handlings- og økonomiplaner.

Vedlegg i saken:

Vedlegg 1_Forslag til handlingsplan 2026-2030

Vedlegg i saken:

Vedlegg 2_Tiltaksliste